

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти

Кафедра теорії і методики музичної освіти та хореографії

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Теорія і методика викладання класичного
танцю

Ступінь вищої освіти **бакалавр**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Мелітополь, 2022

1. Опис навчальної дисципліни

«Теорія і методика викладання класичного танцю»

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана
Хмельницького

Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти

Кафедра теорії і методики музичної освіти та хореографії

Освітньо-професійна програма «Хореографія», за спеціальністю 024
Хореографія

Мова навчання: українська

Розробники:

***** доцент кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії,

к.п.н., доцент

*****8 викладач-стажист

«Затверджено»
на засіданні кафедри теорії і
методики музичної освіти та хореографії

Завідувач кафедри

_____ 2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 30,5	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Ступінь вищої освіти: бакалавр Галузь знань 02 Культура і мистецтво спеціальність 024 Хореографія Освітньо-професійна програма «Хореографія»	Обов'язкова	
Блоків – 4		Рік підготовки:	
		1-й	
Загальна кількість годин – 360		Семестр	
		1-й	2-й
		Лекції	
		4 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		56 год.	114 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	120 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: – 4 (I семестр); 6 (II семестр)		Вид контролю: 1с.-екзамен; 2с. - залік	

2. Мета навчальної дисципліни

Обовязкова навчальна дисципліна

Метою навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання класичного танцю» є забезпечення майбутнього вчителя хореографії знаннями, уміннями та навичками з теорії та методики викладання класичного танцю

Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування дисципліною:

Загальні компетентності:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність бути критичним і самокритичним.

Фахові компетентності:

- Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
- Здатність володіти методикою викладання фахових дисциплін, основними методами хореографічної педагогіки.
- Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.
- Здатність демонструвати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, вміти застосовувати їх як виражальний засіб.
- Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

3. Результати навчання:

- Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- Використовувати оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.
- Відтворювати запропонований хореографом текст, забезпечуючи професійний рівень виконання, емоційну та акторську виразність.
- Застосовувати різноманітні танцювальні техніки в процесі виконавської діяльності.
- Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

- Використовувати у навчальній, постановочній, репетиційній діяльності традиційні та інноваційні методи хореографічної педагогіки.
- Демонструвати володіння методиками викладання фахових дисциплін.

1. Критерії оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни
Види навчальної діяльності студента, яка підлягає оцінюванню	Макс. бальне значення		Якісні характеристики критеріїв оцінювання результатів навчальної діяльності студента (у балах)
Семінарське заняття	5		5 - отримують студенти, які добре орієнтуються в темі семінарського заняття; добре володіють програмовим матеріалом з техніки виконання танцювальних рухів, комбінацій; добре розуміють термінологію класичного танцю. 4 – отримують студенти, які володіють технікою виконання вправ біля станка та на середині залу на середньому рівні, знає методику виконання елементів класичного танцю. Студент отримує за недостатньо точно виконання рухів та екзерсису класичного танцю. 3 - отримують студенти, які неволодіють технікою виконання рухів класичного танцю; поверховий рівень знань з теорії та методики виконання класичного танцю; відсутність навичок

		оперування хореографічною термінологією 0 - студент відсутній на практичному занятті
Завдання до самостійної роботи		
Написання есе	5	5 балів - виконані всі вимоги до написання есе: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання 4 бала - виконані всі формальні вимоги до написання есе: витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Проблема позначена, але не достатньо обґрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему й викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита достатньо повно, дані правильні відповіді на додаткові питання 3 бали - основні вимоги до написання есе виконані, але при цьому допущені деякі недоліки. Не обґрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі. Наявні певні неточності у викладенні матеріалу. Вимоги щодо оформлення дотримано
Відеопрезентація танцювальних постановок	5	5 балів - У презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, висловлене власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно. Презентація

		характеризується оригінальністю 4 бала - Презентація має задовольняти всім критеріям нижчого рівня і одному або двом таким: відображає глибокий пошук при дослідженні та застосування навичок мислення високого рівня; показує явне поглиблення та розуміння теми; притягує увагу аудиторії. 3 бали - Проект сфокусований на темі, але не висвітлює її. Наявна певна організаційна структура, але вона не явна з показу. Можуть бути фактичні помилки чи незрозумілості, але вони не значні
Написання реферату	5	5 балів - виконані всі вимоги до написання й захисту реферату: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання 4 бала - виконані всі формальні вимоги до написання й захисту реферату: витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Проблема позначена, але не достатньо обґрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему й викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита достатньо повно, дані правильні відповіді на додаткові питання 3 бали - основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені деякі недоліки. Не обґрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі. Наявні певні неточності у викладенні

		матеріалу. Вимоги щодо оформлення дотримано
Змістовний модуль.	30	пів – відповідно до виконання 30 тестових завдань.

-

5.Засоби оцінювання:

- Екзамен;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань;
- стандартизовані тести

2. Програма навчальної дисципліни

Блок 1. Теорія і методика викладання класичного танцю як навчальна дисципліна

Тема 1. «Теорія і методика викладання класичного танцю» як навчальна дисципліна

Тема 2. Постановка корпусу, позиції рук, ніг та голови

Тема 3. Виконання вправ класичного танцю обличчям до станка: *plie, battement tendu no I ma V позиції, battement tendu jete, rond de jambe par terre, положення ноги sur le cou-de-pied*

Блок 2. Вивчення рухів класичного танцю обличчям до станка

Тема 4. Виконання вправ класичного танцю обличчям до станка: *battement fondu, battement frappe, releve на півпальці, rond de jambe en l'air, petit battement, battement releve lent на 45°, battement soutenu, battement developpe, grand battement jete, перегинання корпусу*

Тема 5. Виконання вправ на середині залу: положення корпусу *epaulement, epaulement croisee з правої та лівої ноги, epaulement effacee з правої та лівої ноги, перше port-de-bras*

Тема 6. Виконання стрибків ан фас: *temps leve saute, changement de pieds, pas echange*

Блок 3. Вивчення рухів класичного танцю обличчям до станка та на середині залу

Тема 7. Побудова уроку класичного танцю

Тема 8. Виконання рухів біля станка: *grand plie - на 4/4 кожне; battement tendu, battement tendu jete, rond de jambe par terre, rond de jambe en l'air, battement frappe, grand; battement jete - на 1/4 кожний; battement fondu*

Тема 9. Виконання вправ на середині залу: *epaulement croisee вперед і назад, epaulement effacee вперед і назад, I arabesque, II arabesque, III arabesque, друге port-de-bras, pas de bourree, temps lie*

Блок 4. Вивчення рухів класичного танцю боком до станка та на середині залу

Тема 10. Виконання рухів біля станка: *battement soutenu - на 2/4; petit battement - на 1/4; battement double frappe - на 2/4; battement developpe виконується на 2/4*

Тема 11. Виконання стрибків в положенні епольман: *temps leve saute, changement de pieds, pas echange*

7. Структура навчальної дисципліни

I курс

[illegible]

[illegible]

arabesque, II arabesque, III arabesque, друге port-de-bras, pas de bourree, temps lie												
Разом за блоком 3												
Блок 4. Вивчення рухів класичного танцю боком до станка та на середині залу												
Тема 10. Виконання рухів біля станка: battement soutenu - на 2/4; petit battement - на 1/4; battement double frappe - на 2/4; battement developpe виконується на 2/4												
Тема 11. Виконання стрибків в положенні епольман: temps leve saute, changement de pieds, pas echarpe												
Разом за блоком 4												
Разом за блоком 3, 4												
Усього годин	360	10	170			180						

8. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми лекції та питання, що вивчаються	Кількість годин
1	«Теорія і методика викладання класичного танцю» як навчальна дисципліна 1. Класичний танець як предмет навчання. 2. Особливості побудови уроку класичного танцю.	
2	Побудова уроку класичного танцю 1. Особливості побудови уроку класичного танцю. 2. Екзерсис біля станка 3. Екзерсису на середині залу 4. Adagio 5. Allegro.	
Разом		10

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми та питання, що вивчаються	Форми контролю	Кількість годин
1	Постанова корпусу, рук, ніг та голови у системі класичного танцю	Усна відповідь; практичний показ	
2	Виконання вправ класичного танцю обличчям до станка: <i>plie, battement tendu no I та V позиції, battement tendu jete, rond de jambe par terre, положення ноги sur le cou-de-pied</i>	Усна відповідь; практичний показ	
3	Виконання вправ класичного танцю обличчям до станка: <i>battement fondu, battement frappe, releve на півпальці, rond de jambe en l'air, petit battement, battement releve lent на 45°, battement soutenu, battement developpe, grand battement jete, перегинання корпусу</i>	Усна відповідь; практичний показ	
4	Виконання вправ на середині залу: положення корпусу <i>epaulement, epaulement croisee</i> з правої та лівої ноги, <i>epaulement effacee</i> з правої та лівої ноги перше <i>port-de-bras</i>	Усна відповідь; практичний показ	
5	Виконання стрибків ан фас: <i>temps leve saute, changement de pieds, pas echappe</i>	Усна відповідь; практичний показ	
6	Виконання рухів біля станка: <i>grand plie</i> - на 4/4 кожне; <i>battement tendu, battement tendu jete, rond de jambe par terre, rond de jambe en l'air, battement frappe, grand; battement jete</i> - на 1/4 кожний; <i>battement fondu</i>	Усна відповідь; практичний показ	
	Виконання вправ на середині залу: <i>epaulement croisee</i> вперед і назад, <i>epaulement effacee</i> вперед і назад, I arabesque, II arabesque, III arabesque, друге <i>port-de-bras, pas de bourree, temps lie</i>	Усна відповідь; практичний показ	
7	Виконання рухів біля станка: <i>battement soutenu</i> - на 2/4; <i>petit battement</i> - на 1/4; <i>battement double frappe</i> - на 2/4; <i>battement developpe</i> виконується на 2/4	Усна відповідь; практичний показ	
8	Виконання стрибків в положенні епольман: <i>temps leve saute, changement de pieds, pas echappe</i>	Усна відповідь; практичний показ	
Разом			170

10. Теми для самостійного опрацювання

№ з/п	Теми і перелік питань що винесені на самостійне вивчення
1.	Постанова корпусу, рук, ніг та голови у системі класичного танцю
2.	Виконання вправ класичного танцю обличчям до станка

	1. <i>plie</i>, 2. <i>battement tendu no I ma</i> √ позиції, 3. <i>battement tendu jete</i>, 4. <i>rond de jambe par terre</i>, 5. положення ноги <i>sur le cou-de-pied</i>
3.	Виконання вправ класичного танцю обличчям до станка: 1. <i>battement fondu</i>, 2. <i>battement frappe</i>, 3. <i>releve</i> на півпальці, 4. <i>rond de jambe en l'air</i>, 5. <i>petit battement</i>, 6. <i>battement releve lent</i> на 45°, 7. <i>battement soutenu</i>, 8. <i>battement developpe</i>, 9. <i>grand battement jete</i>, 10. перегинання корпусу
4.	Виконання вправ на середині залу: 1. положення корпусу <i>epaulement</i>, 2. <i>epaulement croisee</i> з правої та лівої ноги, 3. <i>epaulement effacee</i> з правої та лівої ноги 4. перше <i>port-de-bras</i>
5.	Виконання стрибків ан фас: 1. <i>temps leve saute</i>, 2. <i>changement de pieds</i>, 3. <i>pas echappe</i>
6.	Виконання рухів біля станка: 1. <i>grand plie</i> - на 4/4 кожне; 2. <i>battement tendu</i>, 3. <i>battement tendu jete</i>, 4. <i>rond de jambe par terre</i>, 5. <i>rond de jambe en l'air</i>, 6. <i>battement frappe</i>, 7. <i>grand battement jete</i> - на 1/4 кожний; 8. <i>battement fondu</i>
7.	Виконання вправ на середині залу: 1. <i>epaulement croisee</i> вперед і назад, 2. <i>epaulement effacee</i> вперед і назад, 3. I <i>arabesque</i>, 4. II <i>arabesque</i>, 5. III <i>arabesque</i>, 6. друге <i>port-de-bras</i>, 7. <i>pas de bourree</i>, 8. <i>temps lie</i>
8.	Виконання рухів біля станка: 1. <i>battement soutenu</i> - на 2/4; 2. <i>petit battement</i> - на 1/4; 3. <i>battement double frappe</i> - на 2/4; 4. <i>battement developpe</i> виконується на 2/4

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Завдання для самостійної роботи студентів
---	---

з/ п	
1	Есе з теми виконавська майстерність танцівника.
2	Реферат з теми розвиток і збагачення теорії і методики викладання класичного танцю за останні десятиліття.
3	Презентація з теми методика вивчення рухів і складання комбінацій.
4.	Огляд літературних джерел та навчальних відеоматеріалів

Теми рефератів, есе, презентацій, творчих проектів

1. Розвиток та збагачення теорії і методики викладання класичного танцю.
2. Виразні засоби класичного танцю.
3. Термінологія класичного танцю.
4. Класифікація стрибків за технікою їх виконання.
5. Задачі уроку класичного танцю.
6. Хореографічне мистецтво – одна з форм естетичного виховання.
7. Значення екзерсису біля станка для уроку класичного танцю.
8. Жан Жак Новер – новатор балетного мистецтва.
9. Становлення Французької школи класичного танцю.
10. Становлення Італійської школи класичного танцю.
11. Становлення Російської школи класичного танцю.
12. Основні вимоги класичного танцю.
13. Значення партерного екзерсису для усунення фізичних вад дитини.
14. Вправи партерного екзерсису які сприяють розтягненню Ахіллу
15. Вправи партерного екзерсису що сприяють виробленню виворотності.
16. Вправи партерного екзерсису що виправляють сідлоподібну спину (ландоз).
17. Вправи партерного екзерсису що виправляють вади стопи.
18. Вправи партерного екзерсису що виправляють Х-образні та О-образні ноги.
19. Задачі уроку класичного танцю.
20. Термінологія класичного танцю.
21. Послідовність виконання екзерсису.
22. Частини уроку та їх тривалість.
23. Естетичне виховання школярів засобами музичного супроводу уроку.
24. Цілі та виховне завдання класичного репертуару в дитячих хореографічних колективах.
25. Види та форми танців.
26. Поняття ритм, темп, метр, музична динаміка.
27. Значення музичного супроводу.
28. Методика музичного оформлення уроку хореографії.
29. Особливості музичного супроводу класичного екзерсису.
30. Рухи класичного екзерсису та їх музичне оформлення.
31. Підготовча робота педагога класичного танцю до уроку.

32. Облік документів хореографічного гуртка класичного танцю.
33. Робота педагога з документами при підготовці до уроку класичного танцю.
34. Робота педагога з концертмейстером.
35. Побудова уроку класичного танцю.
36. Методика складання комбінацій екзерсису та allegro.
37. Хореографічне мистецтво – одна з форм естетичного виховання.
38. Виховання естетичного смаку на уроках класичного танцю
39. Виховання естетичного чуття на уроках класичного танцю
40. Виховання естетичного ідеалу на уроках класичного танцю.
41. Репертуар та костюми - основні чинники естетичного виховання школяра у колективі класичного танцю.

11. Методи контролю

1. Усне опитування.
2. Тестування.
3. Демонстрація вправ, комбінацій, етюдів.
4. Практичний модуль.

12. Рекомендована література

Основна

1. Базарова Н. Классический танец. – Л.: Искусство, 1975. – 181 с.
2. Базарова Н., Мей В. Азбука классического танца. – Л.: Искусство, 1983. – 207 с.
3. Балет: Энциклопедия/ под ред. Ю.Н. Григоровича. – М.: Советская энциклопедия, 1981. – 559 с.
4. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Музична Україна, 1977. - 272 с.
5. Ваганова А.Я. Основы классического танца. – СПб.: Лань, 2002. – 192 с.
6. Головкина С.Н. Уроки классического танца в старших классах. – М.: Искусство, 1989. – 159 с.
7. Зихлинская Л.Р., Мей В.П. Первые шаги. – К., 2003. – 359 с.
8. Костровицкая В. Сто уроков классического танца. – Л.: Искусство, 1981.
9. Костровицкая В., Писарев П. Школа классического танца. М – Л.: Искусство, 1986. – 261 с.
- 10.Рева Я.Г. Група battements та її різновиди. Методичні рекомендації для студентів хореографів. – Полтава: ПДПУ, 2003. – 46 с.
- 11.Рева Я.Г. Система запису комбінацій класичного танцю. Методичні рекомендації для студентів хореографів. – Полтава: ПДПУ, 2003. – 52 с.
- 12.Рева Я.Г. Структура уроку класичного танцю та його основні поняття. Методичні рекомендації для студентів хореографів. – Полтава: ПДПУ, 2008. – 68 с.
- 13.Словник хореографічної термінології /Укл. Я.Г. Рева – Полтава: ПДПУ, 2003. – 38 с.
- 14.Тарасов Н.И. Классический танец. – М.: Искусство, 1981. – 479 с.
- 15.Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. – К.: Альтерпрес, 2013. – 324 с.
- 16.Ярмолович Л. Принципы музыкального оформления урока классического танца/ под ред. В.Н. Богдановича, А.Н. Березовского. – Л.: Музыка, 1968. – 86 с.

Допоміжна

- 1.Ваганова А. Основы классического танца. – Санкт-Петербург:2003, с.27-38; 47.
- 2.Жданов Л. Школа большого театра. – М: 1974.

- 3.Звездочкин В. Классический танец. – Ростов-на-Дону: 2003, с.21-46.
- 4.Костровицкая В. Сто уроков классического танца. – Л: 1981.
- 5.Мессерер А. Уроки классического танца – М: 1987.
- 6.Смирнова М. Основные элементы классического танца. – М:1979
- 7.Тарасов Н. Классический танец. – М: 1971, с.102-122; 140; 150-154; 163.
- 8.Энциклопедия. Балет. – М: 1981
- 9.Голдріч О. Методика роботи з хореографічним колективом.-Львів.: Каменяр., 2002,-64с.
- 10.Голдріч О. Хореографія: Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю.- Львів.: Край, 2003, 160с.
- 11.Добровольская Г. Танец. Пантомима. Балет.- М.: Искусство. 1975.
- 12.Захаров Р. Сочинение танца.- М.: Искусство. 1983.
- 13.Лопухов.Ф. Хореографические откровения.- М.: Искусство,1972.
- 14.Уральская В. Рождение танца.- М.: Искусство, 1982.
- 15.Холфин М. Против течения. – Л.-М.: Искусство,1962.
- 16.Эльяш.Н. Образы танца._ М.: Искусство, 1970.
- 17.Ястребов Ю. От замысла до художественного воплощения. – М.: Искусство, 1978.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Теорія та методика викладання класичного танцю - www.horeofraf.com
2. Основи класичного танцю - www.horeofraf.com
3. <http://www.dance.in.ua>
4. <http://www.dance.sebastopol.ua>
5. <http://www.danceinfo.com.ua>
6. <http://www.dancelife.ru>
7. <http://www.danceplaza.com>
8. <http://www.dancesport.ru>
9. <http://www.dancesportinfo.net>
10. <http://www.dancestory.narod.ru/>
11. <http://www.danceworld.com.ua>
12. <http://www.ftsr.ru>
13. <http://www.idsf.net>